

Gereduceerde complexiteit!

Nieuwe technieken zijn ook in de tandtechniek niet altijd zaligmakend. Vaak manifesteren zich na een aantal jaren onverwachte nadelen van een nieuw product. Teruggrijpen op het oude vertrouwde is soms de goede keuze. Zeker als een bewezen techniek gemodificeerd kan worden. **door Derk-Jan de Haan**

HET IS EIND JAREN TACHTIG. NET EEN EIGEN LAB opgestart en trots op het feit dat we porselein kunnen bakken en dat nog kunnen verkopen ook. Alleen die metalen kap zit in de weg. Het kost gewoonweg moeite om de kronen van opgebakken porselein niet grijs te laten lijken.

Er gloort hoop, want we komen in contact met tandartsen die Dicor-kronen plaatsen. Maar drie tot vier jaar later worden ze geconfronteerd met kronen die alleen maar blauwer worden. Dicor is mooi dankzij de kleurlaag die van buitenaf op de kronen is geschilderd. Die laag is echter aan snelle slijtage onderhevig! Wat na een paar jaar overblijft, is een blauwgrijze basiskroon. De tandartsen, intussen klant bij ons, vroegen ons de geplaatste Dicor-kronen te vervangen door vmk-kronen.

Kinderziektes bij een nieuw product van welke investering je later spijt krijgt als haren op je hoofd.

Aluminum- en zirkoniumdioxide

Rond 2000 komt er een scanner op de markt. 'Als ik die niet heb, tel ik niet meer mee,' zo is de eerste gedachte. Maar we kijken de kat eerst lekker uit de boom. De kappen van dit systeem zijn van aluminiumoxide, AlO_2 , vervaardigd. Ze worden in eerste instantie opgebakken met het toen bekende jacketporselein. Dit porselein wordt later vervangen door porselein dat vanwege de hechting beter geschikt is voor het opbakken op de speciale kap van aluminiumoxide. Deze kap heeft het voordeel niet van metaal te zijn. Dus is de kleur niet grijs en de tandtechnicus kan meteen met bakken beginnen, zonder voorbehandeling. Maar de kap is niet fluorescerend,

---

Derk-Jan de Haan is sinds 1984 werkzaam als tandtechnicus. Met zijn tandtechniekbedrijf is hij gevestigd in Hilversum. Hij houdt voordrachten over de natuurlijke karakterisering van prothetische voorzieningen. Sinds 1998 onder de titel 'Kleur is niet het belangrijkste, het moet er gewoon goed uitzien!', welke voordracht intussen als titel heeft 'Erotiek door tandtechniek'. Het boek van zijn hand met deze titel verscheen in 2010. (Zie ook op YouTube onder 'Derk Jan de Haan'.)

straalt geen licht uit en oogt dus grijs. Bovendien zijn de kappen niet sterk genoeg om er bruggen van te maken.

Al snel daarna komt in plaats van die kap zirkoniumoxide; alweer en verandering. Spierwit en sterk genoeg om bruggen mee te maken. Perfect dus! Wat blijkt later? De sterkte van dit materiaal loopt met de helft of meer terug, zirkonium neemt vocht op en het opgebakken porselein chipt er vanaf.

Zonder kap

Drie voorbeelden van nieuwe materialen waar collega's in het buitenland nog nooit van gehoord hadden. Hierdoor en door de soms teleurstellende gevolgen worden wij een beetje onzeker. Gewoon op de ouderwetse manier verder gaan is het devies: metaalporselein!

Zowel het metaal als het porselein zijn al meer dan 50 jaar op de markt. Beide materialen zijn eigenlijk wel helemaal uitgekristalliseerd. Het porselein is fluorescerend, opalescerend en de hechting met het metaal is perfect. Verder zijn de WAK-waarden perfect op elkaar afgestemd. Ten slotte is het materi-